

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ХАРКІВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА ФАКУЛЬТЕТ
ІНОЗЕМНИХ МОВ КАФЕДРА МЕТОДИКИ ТА ПРАКТИКИ
ВИКЛАДАННЯ
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

МЕТОДИЧНІ ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ НА
СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Матеріали УїМіжнародної науково-методичної конференції 21 листопада 2013 року

Харків 2013

УДК 8Г243:37.013.77 (082) ББК
81.2 я43

Стверджено до друку рішенням Вченої ради Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (протокол № 9 від 28 жовтня 2013 р.)

М5Д Методичні та психолого-педагогічні проблеми викладання іноземних мов на сучасному етапі: Матеріали VI Міжнародної науково-методичної конференції. - Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна. - 2013. - 192 с.

ЗМІСТ

Голова оргкомітету: В.Г. Пасінок - докт. пед. наук, професор члени оргкомітету:

І.І. Косікова - докт. пед. наук, професор; Я.В. Дзюголова - канд. пед. наук, доцент; О.В. Дудчадова - канд. фіол. наук, доцент; М.І. Рябік - канд. пед. наук, доцент; (І. Мащенко - доцент; і; В. Довганьк - секретар.

Andreyko LV.
FORMATIVE ASSESSMENT APPROACHES IN LANGUAGE CLASSROOM

1/

Адреса оргкомітету: 61022, м. Харків, майдан Свободи, 4 ХНУ імені В.Н. Каразіна, ф-т іноземних мов, к. 772 тел. (057) 707-55-66; 707-55-04.

У матеріалах цього збірника розглядаються проблеми лінгводидактики та методики викладання іноземних мов. Для фахівців у галузі методики викладання іноземних мов, викладачів, аспірантів та пошуків.

За зміст та достовірність фактів, викладених у статтях, відповідальність несуть автори.

УДК 8Г243:37.013.77 (082) ББК
81.2 я43

ISBN 978-966-285-017-8

© Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2013

© І.М. Дончик, макет обкладинки, 2013

Байбасова Л.О.
ІКТ ЯК ЗАСІБ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ.....21

Баранік Е.П., Козьмір А.И.

Ласанія М.В.
ПРИНЦИПИ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ..... 14

Александрова О.Ф., Александров В.М.
ОПТИМІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ..... 15

Atasiyeva O.A.
CORRECTION OF MISTAKES IN ESL COURSE..... 16

Андрущенко А.А.
ІНТЕРФЕРЕНЦІЯ ТА ПЕРЕНЕСТРАМАТИЧНИХ НАВИЧОК ПРИ ЗАСВОЄННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ..... 18

Артемченко Т.М., Ляшко І.П.
ДЕЯКІ АСПЕКТИ КОМУНІКАТИВНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ..... 20

ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК МЕТОД ОБУЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ ЯЗЫКОВЫХ ВУЗОВ..... 23

Белогорцева И.Е.
ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ СОВРЕМЕННОГО ОБРАЗОВАНИЯ..... 24

Byelozorova O.M.
AKTUELLE PRASENTATIONSTECHNIKEN IM DEUTSCHUNTERRICHT (WEB 2.0 TOOLS)..... 25

Беляева Е.Ф., Зубкова Л.М.
МИССИЯ ПЕДАГОГА НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ..... 27

Беляева О.Ю., Сердюк В.Н.
ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ НОВОЙ МЕТОДИКИ ПРЕПОДАВАНИЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА В ВЫСШЕЙ ШКОЛЕ..... 28

Скриль О.І., Авдєєнко І.М. ВИХОВАННЯ МИЛОСЕРДЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА Sokolova I. CORRECTION OF MISTAKES: DOES IT WORK?	157	і і і >Г.О. МІЙ ІНАЦІЙ У ГАЛУЗІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТА КОМУНІКАТИВНИХ КІОГІЙ ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	
Солощук Л.В. НЕВЕРБАЛЬНІ АСПЕКТИ ЕТИКЕТНИХ НОРМ СПІЛКУВАННЯ У СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ДІАЛОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ	158	і і і >Г.О. ІКОРИСТАННЯ ІГРОТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ З ФАХОВИХ ІІІІ ПІПІІІН У ВНЗ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ІАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ-ПЕРЕКЛАДАЧІВ	171
Сорока Н.А., Щокіна Т.М. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ ЯКОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВНЗ	159	і і і >Г.О. ІІ ІІР ТЕМИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ СТУДЕНТІВ ЯК ПІДІ ОТОВЧІЙ ЕТАП ІДР	172
Strelchenko I. V., Bezv N. V. ()((PERATIVE LEARNING TECHNIQUES IN EFL CLASS	161	і і і >Г.О. І К ІХОЛОГІЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ АНДРАГОГИЧЕСКОГО ПОДХОДА Н ()І,УЧЕНИЙ ІНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ	173
(Трижак V.11 КОНЦЕПТУАЛЬНА КАРТИНА МИРА І ЯЗЫКОВЫЕ СРЕДСТВА РЕІ ПРЕЗЕНТАЦИИ В ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ	162	і і і >Г.О. ЦІ К ТАНЦИОННОЕ ОБУЧЕНИЕ КАК ТЕХНОЛОГИЯ ФОРМИРОВАНИЯ Я ІІ.ІКОВОЙ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ	175
Терещенко О.Ю. РОБОТА З ТЕКСТАМИ ІЗ СОЦІОКУЛЬТУРНИМ КОМПОНЕНТОМ. Timroth W., von PADAGOGISCH-PSYCHOLOGISCHE PROBLEME BEI DER VERMITTLUNG SPRACHLICHER KENNTNISSE FUR RUSSISCHSPRACHIGE STUDIEREND.	163	Чуб в.п. Г<)ЛЬ ГРИ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ 6	176
Timroth W., von SCHWIERIGKEITEN BEI DER VERMITTLUNG UBERSETYUNGSRELEVANTEN SPRACHLICHEN WISSENS FUR RUSSISCHSPRACHIGE STUDIERENDE	165	ІІапарєваН.О. К Г'АІНОЗНАВСТВО ЧЕРЕЗ АВТЕНТИЧНІ ДОКУМЕНТИ 7	177
Ткаля І.А., Волкова А.Г. РОЛЬ ІМПРОВІЗАЦІЇ В ПРЕПОДАВАННІ ІНОСТРАННИХ ЯЗЫКОВ. Фещенко Е.В., Шарова Е.С. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ МЕТОДА ПРОЕКТОВ НА ЗАНЯТИЯХ ПО ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ (АСПЕКТ УСТНАЯ ПРАКТИКА).	166	Швачко С.А. ЛІ ІГЛИЙСКАЯ НУМЕРАЛЬНАЯ ЛЕКСИКА: ЛИНГВОВОКОГНИТИВНЫЕ АСПЕКТЫ 8	178
167	168	Шепель Ю.О. ЩОДО ПИТАННЯ ЛІНГВІСТИЧНОГО АНАЛІЗУ ПОНЯТТЄВОЇ БАЗИ СКЛАДНОГО РЕЧЕННЯ: ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ 0	180
		Яценко І.Н. ФОТОКОМІКС КАК ВИД РАССКАЗА НА ИНОСТРАННОМ ЯЗЫКЕ 1	181

іноземної мови вивчення таких якостей, як милосердя, співчуття, толерантність чуйність займають чільне місце.

У сучасній практиці навчально-виховного середовища вивчення іноземної мови застосовуються різні форми та види роботи студентів з іноземною мовою. Необхідними умовами при цьому виступають відповідна тематика гуманістичної, спрямування, яка має пронизувати кожен вид діяльності, закріплення у свідомості студентів гуманістичних принципів, зокрема поваги до іншої особистості, нагнітання студентами етичних норм і правил поведінки тощо. Звісно, практичною метою таких заходів виступає оволодіння студентами іноземною комунікативною компетенцією.

Перегляд кінофільмів, телепередач та Інтернет-видань на іноземній мові гуманістичної тематики з наступним обговоренням сприяє не тільки формуванню навичок читання, аудіювання та перекладу, а й емоційно-ціннісному наповненню особистості. Метод творчих проєктів передбачає моделювання різних професійних ситуацій, використання ролевих ігор, націлене на спільне розв'язання проблеми і розробку задовільного рішення, що налаштовує на атмосферу співпраці та сприяє формуванню професійних ціннісних орієнтацій, а отже, підвищує рівень моральної культури студента, стимулює прояв співчуття, взаємодопомоги, милосердя до оточуючих.

У різних культурних традиціях милосердя осмислюється як фундаментальна основа умов людського співіснування, моральна вимога. Милосердя може провокувати конфлікти: надання допомоги іншій людині може сприйматися нею як приниження її моральної гідності, може призводити до нерівності, воно дається іншому, чий розуміння власного блага може відрізнятися від позиції благодійника! Саме на подолання таких пролирнів і повинні бути спрямовані зусилля викладачів іноземної мови. Їх основним завданням стає виховання такої особистості, яка вміє відстоювати гуманістичну позицію, є милосердною до інших, легко обходить конфліктні ситуації тощо.

Таким чином, на заняттях з іноземної мови доцільно обговорювати зі студентами ситуації з повсякденного життя, де важливо розкрити значущість чужого ставлення до переживань і почуттів інших людей, навчити розуміти внутрішній світ тих хто поруч, надавати їм підтримку та емоційну допомогу. Могодь хоче ділитися враженнями про те, як можна зареагувати в кожній ситуації. Тим самим це сприятиме розумінню один одного, бажанню перейнятися проблемами і переживаннями іншого як особистими, збагнути, що доволі ширшому складному світі саме милосердне ставлення до оточуючих, дотримання суспільних норм дає змогу розвивати духовно-моральні цінності особистості.

CORRECTION OF MISTAKES: DOES IT WORK?

Skolova I. (Smy)

One of the key principles of teaching writing in English, together with a range of appropriate, motivating and meaningful tasks, is effective correction of mistakes. When and how does it work and give positive results in the process of teaching writing?

First of all, a teacher should use individual approach to correcting mistakes. Correction can work differently in different classrooms and with different learners. Then, correction must be noticeable: students must understand their errors and techniques their teacher uses to make corrections.

Students should be aware of writing assessment criteria before they start writing. They need to know who they are writing to and what for, how much they need to write, what is their final aim, etc. The main aim of the teacher should be to elicit students' performance, so the more students know about criteria, the better they write.

To make an effective correction a teacher should be aware it a piece of written work is a first attempt of writing or a final product. In the first case a partial correction could be used to show students that learning writing is a process and they can improve it.

The most important, students should be taught to make self-corrections, when it is possible. For this purpose encourage confessing mistakes and taking responsibility for correction.

The whole process of writing includes three main stages: drafting, improving and rewriting after corrections. Teachers should make corrections not only at the final stage before assessment. Try to make oral comments at the first stage of writing individually to each student or to the whole group. It will improve the process in general.

Assess and give grades after the final stage is completed. In some cases, rather than correcting what is wrong, a teacher can highlight what is good to give some positive feedback. When you make corrections of mistakes, indicate the type of a mistake on the margin without giving a correct variant. This will help students to think and be more creative in making improvements.

Teachers should remember about negative psychological impact of a large amount of corrections they make. And it is not possible for learners to avoid all mistakes at once. Thus, it is not necessary to correct every mistake students make. Let them opportunity to create, even with mistakes!

While giving feedback on a written output in the classroom, put most common mistakes anonymously on the blackboard. Students will stubby the sentences with mistakes and correct them by themselves. Then students will look back in their works and correct similar errors.

Encourage improving in any way and students will see writing as a process. For this purpose teachers can sometimes collect the written assignments in, keep them for some period of time, but don't check. Then give them back to students and ask to improve and re-write. This will save your time and efforts for correction.

To save your hours of marking you can also save one or several good examples of previously corrected written assignments. You could compare these written pieces with tin-examples of actual group of students and make some general comments.

Rather than be the only source of knowledge and accuracy yourself, give a key of model to students to correct their own works. You can also supply the answers to one student only, who then becomes responsible for sharing them in the class. Students in pair, or groups can check and correct written assignments. This will let students to know each other better and learn from each other's mistakes.

Finally, give corrected works without marks. Encourage students to give themselves their own marks based on your correction, then agree and write your comments at the bottom of the page.

In any case, both teachers and students should remember that writing is a process and teaching writing is time and efforts-consuming activity.

НЕВЕРБАЛЬНІ АСПЕКТИ ЕТИКЕТНИХ НОРМ СПІЛКУВАННЯ У СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ДІАЛОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ

Солощук Л.В. (Харків)

Дослідження невербальних аспектів етикетних норм спілкування у сучасному суспільстві набуває актуальності у зв'язку з інтенсивним розвитком умов для поширення глобальних комунікативних процесів, що охоплюють усі сфери життєдіяльності людини. Досягнення мети у процесі комунікації залежить від багатьох факторів, включаючи і дотримання вимог культури мовлення. Культура мовлення тісно пов'язана із загальною культурою людини, з культурою її мислення та поведінки. Культура поведінки, в основі якої знаходиться панівна в суспільстві мораль, визначає етикетні норми та вимоги у сфері комунікації. Кожен член суспільства повинен дотримуватися існуючих норм поведінки, користуватися всіма заходами та засобами етикетних норм для здійснення поставлених завдань та досягнення мети спілкування [1].

Культура мовлення в будь-якому виді спілкування вимагає дотримання правил вербального етикету, зв'язаного з формами і манерами мови, словниковим запасом, тобто зі всіма стилями мови, прийнятими в спілкуванні людей. Разом зі словесними засобами на культуру спілкування впливають невербальні компоненти комунікації-жести, міміка, погляди, інтонації, паузи, рухи тіла, дистанція між співрозмовниками тощо. У кожному суспільстві існують національно-марковані етикетні невербальні компоненти, що асоціюються зі звертанням, вітанням, прощанням, згодою, запереченням, вибаченням, запрошенням, проханням тощо. Вони можуть мати різноманітне забарвлення: нейтральне, ритуально-урочисте, фамільярне тощо [2]. Вибір відповідних ситуацій спілкування невербальних етикетних формул залежить від соціального статусу мовців, мети спілкування і базується на стереотипних уявленнях про норму у використанні невербальних компонентів комунікації, яка визначається у межах категорії інтенсивності щодо їхнього функціонування [3].

У тлумаченні використання етикетних невербальних компонентів норма трактується як змінна величина, яка заповнюється залежно від різноманітних обставин, перш за все - від особливостей організації комунікативної ситуації. Вихід за межі норми використання невербальних компонентів зазвичай фіксується адресатом і вимагає від нього додаткових зусиль для декодування висловлення співрозмовника, оскільки відхилення від зазначеної норми сигналізує як про загальний комунікативний настрій співрозмовника, так і про додаткові смисли в інтенціональній спрямованості його висловлення. Відхилення від етикетних невербальних норм оформлення висловлення може навіть спростувати його вербально виражений зміст. При цьому відхилення від норми використання етикетних невербальних компонентів може бути представлено як їхньою високою концентрацією, так і повною відсутністю.

Порушення нормативного невербального рівня комунікації змушує адресата ставити під сумнів істинність намірів співрозмовника, наводить його на думку про необхідність вживання заходів для своєї комунікативної безпеки за допомогою відповідних стратегій і тактик спілкування.

Таким чином, недотримання етикетних норм у використанні невербальних компонентів комунікації може вести до порушення або повного припинення комунікативного процесу. Наукові розвідки у цій сфері є особливо перспективними у сфері міжкультурної комунікації.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Ільченко О.М. Ввічливість в англomовному науковому дискурсі: проблема визнання / О.М. Ільченко. // Проблеми семантики слова, речення та тексту: 36. наук, статей. - 2000. - Випуск 4. - С. 20-26.
2. Киселюк Н.П. Невербальні компоненти комунікації / Киселюк Н. П. // Науковий вісник Волинського державного університету імені Лесі Українки. - 2006. - Вип. 6. - С. 15-18.
3. Солощук Л.В. Вербальні і невербальні компоненти комунікації в англomовному дискурсі : [монографія] / Людмила Василівна Солощук. - Харків: Константа, 2006. - 300 с.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ ЯКОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНІЙ МОВИ У ВНЗ

Сорока Н.А., Щокіна Т.М. (Харків)

На сучасному етапі навчання іноземним мовам спілкування виступає однією з найважливіших умов оволодіння професійною іншомовною діяльністю. Процес спілкування є багатомірним та багаторівневим, про що свідчать різноманітні форми і різновиди комунікації: спілкування пряме і непряме, безпосереднє та опосередковане, ділове та особисте, міжперсональне та міжгрупове. В організації навчального процесу внаслідок безпосередньої потреби у спілкуванні виникає необхідність вирішення таких питань, як сприйняття мовлення в залежності від часу, сили, значення змісту, його складності і тривалості надходження. Якщо розглядати навчання як комунікативний процес, то воно також виступає у вигляді безперервних актів породження та інтерпретації наукових і навчальних текстів, обміну цими текстами